

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัยทั้งรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Quantitative and Qualitative Methodology) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ซึ่งได้มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ของตำรวจภูธรภาค 4
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ของตำรวจภูธรภาค 4
3. เพื่อทดลองใช้ และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (กล่าวในบทที่ 2) ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นสมมติฐานเพื่อใช้ทดสอบความถูกต้องของทฤษฎีว่า

1. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสมรรถนะ ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธร ภาค 4 โดยแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่แสดงอิทธิพลส่งผลโดยตรงและทางอ้อม
2. หลังจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ที่ได้มีผลทำให้การปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ดีขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 ครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 จำนวนทั้งหมด 2,728 คน จากสถานีตำรวจ 248 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ตำรวจชุดปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ จำนวน 349 คนจากจำนวนประชากร 2,728 คำนวณตามสูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973:727)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 คือ

2.1.1 ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ

2.1.2 ปัจจัยด้านสมรรถนะ

2.1.3 ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์

2.1.4 ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นตามแนวทางของวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ การปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ตามตัวแปรคือ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสมรรถนะ ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และประสิทธิผลของการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ ได้ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอน บัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละด้านตามลำดับ ดังนี้ ด้านมนุษยสัมพันธ์ = .93 ด้านสมรรถนะ = .92 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ = .92 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ = .91 และด้าน

บุคลิกภาพ = .88 ผ่านเกณฑ์ทุกด้าน สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สถิติ สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) โดยใช้โปรแกรม LISREL for Windows เพื่ออธิบายอิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) หรือปัจจัยเชิงสาเหตุสมการเชิงโครงสร้างอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ของตัวแปรต้น และตัวแปรต้นกลางที่มีอิทธิพลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อตัวแปรตาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05)

ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธร ภาค 4

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จำนวน 21 คน ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)
2. การรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) และการระดมสมอง (Brain Storming)

ระยะที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะที่ 3 เป็นการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการ

ปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ได้แก่ ชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 11 คน นำรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่สร้างขึ้น ใช้ในการทดลองในอำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น อีก 5 หมู่บ้าน คือ บ้านหัวนาหม้อ บ้านหนองแวง บ้านนาคุณ บ้านวังหินชา บ้านศาลาดิน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 ผลการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์
- 3.2 ผลการปฏิบัติตามมาตรการจริง
- 3.3 ความพึงพอใจของประชาชน

4. วิธีดำเนินการ

ในขั้นตอนนี้ใช้การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีแบบแผนการวิจัยแบบ One – Group Pretest – Posttest Design โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 4.1 ดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนการทดลองกับกลุ่มทดลอง เป็น Pretest
- 4.2 ใช้รูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในกลุ่มทดลอง
  - 4.2.1 ดำเนินการเก็บข้อมูลหลังการทดลองกับกลุ่มทดลอง เป็น Posttest
  - 4.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลแล้วสรุปผลการทดลอง

5. การประเมินผลรูปแบบ

การวิจัยในระยะที่ 3 เป็นการนำรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ด้วยการประเมินก่อนและหลังทดลอง (Pretest & Posttest) และนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษาวิจัยในระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางสถิติโดยวิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติ Wilcoxon Signed Rank Test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในการศึกษารุ่นนี้ สรุปได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 โดยเรียงลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (ค่า β) จากมาก ไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.348 ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.261 และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.152 ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2.

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนา การปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ดังนี้

2.1 รูปแบบการพัฒนาบุคลากรตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ 11 กิจกรรม คือ

2.1.1 การพัฒนาบุคลากรภาพ 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการวิเคราะห์ตนเอง

กิจกรรมการพัฒนาจิตใจ กิจกรรมการระดมสมองต้น ไม้แห่งความคิด และกิจกรรมบทบาทสมมุติ

2.1.2 การสร้างมนุษยสัมพันธ์ 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการพัฒนาอารมณ์

กิจกรรมฝึกการรับรู้บทบาทและหน้าที่ กิจกรรมการพัฒนาการพูด และกิจกรรมการบริการที่ดี

2.1.3 การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมโดยการวิเคราะห์ตนเองด้วยหน้าต่าง โจ ฮารี กิจกรรมการสร้างขวัญกำลังใจให้กับ

ผู้ปฏิบัติงาน และกิจกรรมการศึกษาดูงาน

2.2 กิจกรรมการปฏิบัติงาน 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ค้นหาแกนนำ กิจกรรมจุดประกายความคิด กิจกรรมศึกษาพื้นฐานชุมชน กิจกรรมวิเคราะห์

สภาพปัญหาในชุมชน กิจกรรมการตัดสินใจกำหนดกิจกรรม กิจกรรม การนำกิจกรรม ไปใช้ใน

การปฏิบัติ และกิจกรรมการประเมินผล

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ดังนี้

ผลการประเมินทดลองพัฒนาบุคลากรตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์

จำนวน 11 คน โดยการเปรียบเทียบก่อนปฏิบัติงาน และหลังจากการปฏิบัติงานใน 5 หมู่บ้าน

พบว่า ผลการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผล

การปฏิบัติงานโดยรวมหลังการทดลองสูงกว่า ผลการปฏิบัติงานก่อนการทดลอง ซึ่งหมายความว่า

ผลการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีผลการปฏิบัติที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่า

หลังจาก ดำรงชุดชุมชนสัมพันธ์ ได้นำรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ที่ผู้วิจัย

สร้างขึ้น ไปทดลองใช้แล้ว ทำให้ผลการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ดีขึ้น

การอภิปรายผล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธร

ภาค 4

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้าน

สมรรถนะ ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ

ในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชน

สัมพันธ์ของตำรวจภูธร ภาค 4 คือ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.315

ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.261 และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.100 ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ดำรวจชุมชนสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานดำรวจชุมชนสัมพันธ์ของดำรวจภูธรภาค 4 ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ของ สถิต วงศ์สุวรรณ (2544 : 5) ได้ให้ความสำคัญของบุคลิกภาพไว้ว่า เมื่อ ได้เรียนรู้บุคลิกภาพอันเป็นมาตรฐานของสังคมแล้ว ช่วยให้สามารถปรับปรุงเสริมสร้างได้ถูกต้องตามที่สังคมต้องการ ถ้าแต่ละคนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมประสบความสำเร็จ นั่นคือสังคมส่วนรวมสัมฤทธิ์ผล เป็นสังคมอารยะ คนไทยจำนวนมากจึงถือว่าบุคลิกภาพเป็นเครื่องทำนาย สมรรถภาพ ความสามารถ และอุปนิสัยของบุคคล บุคลิกภาพไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลเลยทีเดียวเท่านั้น อย่างที่นักทฤษฎีเก่า ๆ คิด แต่เป็นสิ่งที่ค่อย ๆ พัฒนาขึ้นมา โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ ร่วมกันเป็นขบวนการที่ไม่มีวันจบสิ้น มีการเคลื่อนไหวอยู่เรื่อย ๆ ปัจจัยในการพัฒนาบุคลิกอันสำคัญได้แก่ 1) องค์ประกอบทางด้านร่างกาย 2) องค์ประกอบทางด้านสติอารมณ์ 3) องค์ประกอบด้านสติปัญญา 4) องค์ประกอบทางด้านสังคมจากทั้งสี่ด้านของบุคลิกภาพในแต่ละบุคคล เป็นผลรวมที่ได้มาโดยการสร้างสมจากอิทธิพล 2 ประการ ได้แก่ “พันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม” บุคคลก็จะพยายามที่จะปรับปรุงบุคลิกภาพของแต่ละคนให้ดีขึ้น และมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ นางลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์ (2549) ได้ให้ความสำคัญของบุคลิกภาพไว้ดังนี้

- 1.1 มีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจในสภาพความเป็นจริงได้อย่างถูกต้อง
- 1.2 การแสดงอารมณ์จะอยู่ในลักษณะและขอบเขตที่เหมาะสม
- 1.3 มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสังคมได้ดี
- 1.4 มีความสามารถในการทำงานที่อำนวยความสะดวกต่อผู้อื่นและสังคมได้ดี
- 1.5 มีความรัก และความผูกพันต่อผู้อื่น
- 1.6 มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาทางการแสดงออกของตนต่อผู้อื่นได้ดี และมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดาวรรณ หอมหวาน (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ตำรวจมีปัญหาด้านความรู้ เจตคติ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพและโอกาส

การได้พัฒนาบ่อย ทั้งบุคลิกภาพภายนอก ด้านความพร้อมของร่างกาย ด้านกริยาท่าทาง ด้านการเจรจา ด้านการแต่งกาย และการพัฒนาบุคลิกภาพภายในด้านการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาวิชาชีพ ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านการปฏิสัมพันธ์ในสังคมในขณะที่มีความต้องการให้เข้ากับกระบวนการพัฒนา บุคลิกภาพภายนอก และบุคลิกภาพภายในมาก สำหรับผลการศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าตำรวจมีข้อจำกัดและปัญหาที่มาจากลักษณะส่วนบุคคล การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นตำรวจ มุ่งคัดเลือกคนที่มีความรู้ทางวิชาการมากกว่าการคัดเลือกคนดี และบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นตำรวจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่ข้อจำกัดและปัญหาในการพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน

ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านบุคลิกภาพที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 เนื่องจากมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมากที่สุดคือ 0.348 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ “บุคลิกภาพ” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากเนื่องจากการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์นั้นเป็นการให้บริการประชาชน ซึ่งการให้บริการกับประชาชนเป็นที่พอใจ ถูกใจ ประชาชน ผลแห่งความพึงพอใจของประชาชนจึงปรากฏในเชิงบวก ตรงกันข้ามหากตำรวจใช้อำนาจ กดขี่ข่มเหงราษฎร เอาเปรียบหรือสร้างพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้ปรากฏต่อสายตาของประชาชน ผลที่ปรากฏออกมาในเชิงลบ คือประชาชนไม่ชอบ ไม่พอใจ การปฏิบัติงานของตำรวจ ฉะนั้น หากจะให้ประชาชนพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ตำรวจจะต้องมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีให้กับตำรวจทุกคน สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงจะเป็นที่พึงของประชาชนได้ ประชาชนมีความเชื่อถือศรัทธา และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจต่อไป

2. ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 เป็นอันดับที่ 2 มีความสอดคล้องกับแนวคิด ของ วิจิตร อวະภูถ (2542 : 29) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้มนุษย์เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน มีความราบรื่นในการคบหา เกิดความเลื่อมใสศรัทธา เชื่อถือ ได้วางใจได้ เข้าใจดีต่อกัน เมื่อมีความสัมพันธ์อันดีก็จะก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ เกิดความพอใจในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ มนุษยสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้มนุษย์เกิดความรักใคร่ สามัคคีกลมเกลียวกัน ช่วยป้องกันความขัดแย้ง ระวังสงสัยไม่ไว้วางใจกัน ก่อให้เกิดความสมัคสมานสามัคคีในการทำงาน และก่อให้เกิดผลสำเร็จในกิจการที่ประสงค์

3. ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธร ภาค 4 เป็นอันดับที่ 3 มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ แมคเคลล

แลนด์และ วินเตอร์ (McClelland and Winter. 1969 : 102) มีความเชื่อว่าแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ก็คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงให้ความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจชนิดอื่น ๆ ผู้ที่จะทำงานได้อย่างประสบความสำเร็จจะต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง ความสำเร็จของงานจะทำได้โดยการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสำคัญ เมื่อแต่ละบุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็จะทำงานได้สำเร็จและช่วยให้ผลการปฏิบัติงานที่ได้ออกมานั้นมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสอดคล้องกับแนวคิดของ กิบสัน (Gibson *et al.* 1982 : 88) ได้สรุปจุดสำคัญของทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland เอาไว้เช่นเดียวกันว่า แรงจูงใจของบุคคลสามารถให้การเรียนรู้หรือกระตุ้นให้เกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Nach) นั่นคือ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำสามารถใช้ประสบการณ์การเรียนรู้จนทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นได้ สังคมหรือประเทศที่จะประสบความสำเร็จหรือมีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก ๆ บุคคลที่อยู่ในสังคมหรือประเทศนั้นจะต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (สตีต วงศ์สวรรค์. 2529 : 431) และการที่จะทำให้บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้นั้นขึ้นกับการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้เด็กเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพัฒนาจนกลายเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ซึ่งบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะสามารถทำงานได้สำเร็จ มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำ สามารถจัดการงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำความสำเร็จมาสู่สังคมหรือประเทศต่อไป ขณะเดียวกันยังมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ถาวรศักดิ์ เทพชาติ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยภูมิหลัง ภาวะผู้นำ ขวัญกำลังใจ และการรับรู้วัฒนธรรมองค์กร ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ขวัญกำลังใจและการรับรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานทำให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงานเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถปฏิบัติงาน การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดทักษะในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจ การสร้างมนุษย์สัมพันธ์ และการสร้างแรงจูงใจให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 หากแต่ตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีอาชีพก็จะนำไปสู่ผลการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จะเกิดผลต่อความสงบสุขของประชาชนและมีเจตคติ เกิดความเชื่อมั่น ให้ความไว้วางใจกับตำรวจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ และการสร้างแรงจูงใจให้กับตำรวจจึงสำคัญต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำรวจ ดังนั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรตั้งงบประมาณ เพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เมื่อตำรวจได้เรียนรู้บุคลิกภาพอันเป็นมาตรฐานของสังคมแล้วช่วยให้สามารถปรับปรุงเสริมสร้างได้ถูกต้องตามที่สังคมต้องการ ถ้าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมประสบความสำเร็จ นั่นคือสังคมส่วนรวมสัมฤทธิ์ผล ซึ่งบุคลิกภาพไม่ได้เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคล แต่เป็นสิ่งที่ค่อย ๆ เกิดขึ้นมา โดยมีปัจจัยร่วมอันสำคัญได้แก่ องค์ประกอบด้านร่างกาย องค์ประกอบทางด้านสติอารมณ์ องค์ประกอบด้านสติปัญญา และองค์ประกอบทางสังคม

1.2 งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีศิลปะในการเข้าใจเข้าถึงชุมชน ผู้บังคับบัญชาของตำรวจจะต้องมีการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจที่มีบุคลิกที่ดีเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นผู้ปฏิบัติงาน

1.3 งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จะต้องมีความต่อเนื่องสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน

1.4 ขวัญกำลังใจของตำรวจผู้ปฏิบัติงานเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้ตำรวจเกิดความกระตือรือร้นเกิดความทะเยอทะยานอยากจะทำหน้าที่ด้วยความเต็มใจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้กับตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีเยี่ยม ได้รับการยกย่องตามความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การสร้างรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างรูปแบบเพื่อพัฒนาบุคลากรตำรวจผู้ปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ บางส่วนเพื่อนำไปพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพ แต่ยังมีปัจจัยด้านอื่นอีก ไม่ว่าจะเป็นด้านภาวะผู้นำ ด้านแผนยุทธศาสตร์ ด้านงบประมาณ เป็นต้น ที่ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของปัจจัยเหล่านั้นต่อการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์

2.2 ควรศึกษาวิจัยการสร้างเครือข่าย ความยั่งยืนและต่อเนื่องของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดพลังประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ที่จะทำให้ระบบงานชุมชนสัมพันธ์มีรูปแบบ แนวทาง ขั้นตอน และวิธีการในการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เกิดการระดมพลังแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการบูรณาการระบบงานตำรวจต่าง ๆ เข้า

ด้วยกันอย่างเป็นระบบ ตลอดจนคำนึงถึงรากเหง้าแห่งปัญหาที่เกิดขึ้นมิใช่ให้งานตำรวจเป็น
การแก้ไขปัญหาของสังคมที่ปลายเหตุ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ชุมชนมีบทบาทและเข้ามามี
ส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแบบยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาด้วยชุมชนเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY